

Αθήνα, 22 Νοεμβρίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό
- Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: Λήψη μέτρων για την Περιβαλλοντική προστασία της Μεσογείου.

Την 08.09.2022 εκδόθηκε και έγινε δεκτή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η έκθεση της Ε.Ε. με τίτλο Επισκόπηση Περιβαλλοντικής Εφαρμογής (EIR) για το 2022 («Environmental Implementation Review»)- Επισκόπηση της Εφαρμογής της Περιβαλλοντικής Πολιτικής της ΕΕ 2022. Έκθεση ανά χώρα – ΕΛΛΑΔΑ¹. Η έκθεση με τίτλο «Επισκόπηση Περιβαλλοντικής Εφαρμογής» είναι ένα τακτικό εργαλείο υποβολής εκθέσεων που έχει σχεδιαστεί για τη βελτίωση της εφαρμογής των περιβαλλοντικών νόμων και πολιτικών της ΕΕ.

Η έκθεση περιλαμβάνει τις επισημάνσεις για τις καθυστερήσεις και τις παρεκκλίσεις που σημειώνονται στην εφαρμογή του ενωσιακού περιβαλλοντικού δικαίου από την χώρα μας. Στο κεφάλαιο για την Θαλάσσια Στρατηγική αναφέρεται ότι « Η κοινή αλιευτική πολιτική της ΕΕ (ΚΑΠ) έχει ως στόχο να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για τα θαλάσσια οικοσυστήματα.»

Στην ΕΕΠΠ του 2019, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η Ελλάδα θα πρέπει να διασφαλίσει την έγκαιρη υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα διάφορα στοιχεία βάσει της οδηγίας-πλαισίου για τη θαλάσσια στρατηγική, ώστε η Ελλάδα να μπορεί να συμμετέχει σε μελλοντικές αξιολογήσεις της Επιτροπής. **«Ωστόσο, η Ελλάδα δεν έχει σημειώσει καμία πρόοδο στο θέμα αυτό».**

Επιπλέον, τον Μάρτιο του 2022, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε ανακοίνωση με συστάσεις προς τα κράτη μέλη. Η αξιολόγηση της Επιτροπής επισημαίνει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους για τον προσδιορισμό της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης και της χρήσης των κριτηρίων και των μεθοδολογικών προτύπων σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής για την ΚΠΚ(καλής περιβαλλοντικής κατάστασης).

Η ΟΠΘΣ(οδηγία πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική) απαιτεί επίσης από τα κράτη μέλη να αξιολογούν την τρέχουσα περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων τους με βάση τα καθορισμένα χαρακτηριστικά ΚΠΚ. Μια καλή ή πολύ καλή βαθμολογία δείχνει ότι ένα κράτος μέλος έχει καλές ικανότητες

¹ Ολόκληρο το κείμενο της έκθεσης: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=comnat%3ASWD_2022_0254_FIN

να αξιολογεί το θαλάσσιο περιβάλλον του σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην απόφαση της Επιτροπής για την ΚΠΚ.

Η Ελλάδα δεν έχει υποβάλει στοιχεία σχετικά με την κατάσταση του περιβάλλοντος, τους ορισμούς της ΚΠΚ ή τους περιβαλλοντικούς στόχους.

Πέρυσι, σε ομιλία του σε διεθνές συνέδριο που διοργανώθηκε από την Διεθνή Ένωση για την Προστασία της Φύσης (IUCN, Μασσαλία 3-11 Σεπτεμβρίου 2021), ο κος Μητσοτάκης ανέφερε επί λέξει: «Δεσμευόμαστε στον στόχο να γίνει το 30% της Μεσογείου, Θαλάσσια Προστατευόμενη Περιοχή μέχρι το 2030. Πέραν του στόχου της προστασίας του 30% θαλάσσιων και παράκτιων περιοχών, θα πρέπει να εργαστούμε, από κοινού και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για να διασφαλίσουμε ότι οι Θαλάσσιες Προστατευόμενες Περιοχές δεν θα προστατεύονται πια μόνο στα χαρτιά.» Συνέχισε, δε, με την παρακάτω διαπίστωση: «Θα πρέπει να στοχεύσουμε στην αποτελεσματική διαχείριση των δικτύων των Θαλάσσιων Προστατευόμενων Περιοχών, με καθορισμένα μέτρα προστασίας²».

Το κύριο θεσμικό όπλο για την προστασία της Μεσογείου είναι η σύμβαση της Βαρκελώνης με τα συνοδά Πρωτόκολλα, που, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν την ολοκληρωμένη διαχείριση παράκτιων περιοχών και την προστασία από τις συνέπειες των υπεράκτιων εργασιών. Δυστυχώς, η Ελλάδα δεν έχει επικυρώσει μια σειρά από αυτές τις συνθήκες. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έχει προειδοποιήσει την χώρα μας για την καθυστέρηση της επικύρωσης. Εν τω μεταξύ δεν έχει σημειωθεί καμία πρόοδος στην λήψη πρωτοβουλιών και μέτρων για την υλοποίηση της δέσμευσης του πρωθυπουργού για προστασία της Μεσογείου και την επίτευξη του στόχου της προστασίας του 30% της ξηράς και της θάλασσας της ΕΕ. Αντίθετα, φέτος βλέπουμε αυξημένες δασικές πυρκαγιές κατά το πρώτο επτάμηνο του 2022 να κατακαίουν ακόμα και προστατευόμενες περιοχές (π.χ. Δαδιά, Βάλια Κάλντα ή Θάσο) ή τον εμβληματικό ελαιώνα των Δελφών στην Άμφισσα.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έχει προειδοποιήσει την χώρα μας για την καθυστέρηση της επικύρωσης. Στην ετήσια έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τον τίτλο «Επισκόπηση της εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ 2019. Έκθεση χώρας ΕΛΛΑΔΑ», που κοινοποιήθηκε και στην Μόνιμη Επιτροπή Περιβάλλοντος της Βουλής, τον Σεπτέμβριο του 2019, στο κεφάλαιο με τίτλο «Διεθνείς Συμφωνίες» (σελ. 38 της παραπάνω έκθεσης) αναφέρεται, επί λέξει: «Επί του παρόντος, η Ελλάδα έχει υπογράψει, αλλά δεν έχει ακόμη επικυρώσει, σειρά συνθηκών, δηλαδή πρωτόκολλα της Σύμβασης της Βαρκελώνης».

Επίσης, πρέπει να αναφερθεί ότι, τόσο η έκθεση του 2019³ όσο η έκθεση του 2022⁴ αναφέρουν την υποχρέωση της χώρας να υπογράψει (!) και να κυρώσει την τη Διεθνή Σύμβαση για τη ρύθμιση της φαιαινοθηρίας⁵ του 1946. Ωστόσο, θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η Ελλάδα ήταν από τις αρχικές χώρες που συνέβαλλαν στην κατάρτιση της ως άνω σύμβασης και, μάλιστα, την είχε υπογράψει. Αιφνιδίως, όμως, το 2010 η χώρα μας, χωρίς επαρκείς εξηγήσεις, αποχώρησε από την ως σύμβαση! Έκτοτε η Ε.Ε. ζητά την υπογραφή και κύρωση της παραπάνω σύμβασης. Η ολιγωρία προώθησης υπογραφής και κύρωσης της ως άνω σύμβασης, πιθανόν, να επιφέρει κυρώσεις και παραπομπή της Ελλάδας, όπως αναφέρεται και παραπάνω.

Με βάση τα παραπάνω η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτει τις προτεραιότητες της χώρας μας για το 2022 υπενθυμίζοντας ότι, πλέον έχουμε διαβεί τον μισό Νοέμβριο και παραμένει ελάχιστος χρόνος για την υλοποίηση των συστάσεων της Ε.Ε.. Οι Δράσεις προτεραιότητας, κατά την Ε.Ε. είναι:

² <https://primeminister.gr/2021/09/03/27339>

³ Επισκόπηση της εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ 2019. Έκθεση χώρας ΕΛΛΑΔΑ

⁴ Επισκόπηση της Εφαρμογής της Περιβαλλοντικής Πολιτικής της ΕΕ 2022. Έκθεση ανά χώρα – ΕΛΛΑΔΑ

⁵ <https://iwc.int/commission/convention>

- Υποβολή στοιχείων σχετικά με την κατάσταση του περιβάλλοντος, τον καθορισμό της ΚΠΚ και τους περιβαλλοντικούς στόχους.
- Διασφάλιση της περιφερειακής συνεργασίας με τα κράτη μέλη που μοιράζονται την ίδια θαλάσσια (υπο)περιφέρεια για την αντιμετώπιση των κυριότερων πιέσεων.
- Υπογραφή και κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για τη ρύθμιση της φάλαινοθηρίας (1946). Κύρωση πρωτοκόλλων της σύμβασης της Βαρκελώνης.

Τέλος υπενθυμίζουμε ότι, έχουμε καταθέσει, στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού Ελέγχου, ερωτήσεις για την επικύρωση των παραπάνω πρωτοκόλλων, της Σύμβασης της Βαρκελώνης:

- 9371/ 08.09.2020
- 7055/04.06.2021
- 8686/02.09.2021
- 7778/30.09.2022

Δεδομένου ότι:

- Η τριπλή κρίση κλιματικής αλλαγής-απώλειας βιοποικιλότητας-ρύπανσης θέτει υπό κίνδυνο ολόκληρη την Μεσόγειο Θάλασσα και τις χώρες που την περιβάλλουν,
- Υπάρχει υπόσχεση από το αρμόδιο υπουργείο ότι, «**το πρώτο τετράμηνο του 2021** θα ολοκληρώνονταν τα κυρωτικά νομοσχέδια που αφορούν στην κύρωση Πρωτοκόλλων στη Σύμβαση της Βαρκελώνης», υπόσχεση που αναλήφθηκε με το έγγραφο με **α.π.94705/1602-2/10/2020, απάντηση στην ερώτηση 9371/20** που καταθέσαμε στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου.
- Η Ε.Ε., επισταμένως, ζητεί την υπογραφή και κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για τη ρύθμιση της φάλαινοθηρίας (1946) και την κύρωση πρωτοκόλλων της σύμβασης της Βαρκελώνης.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Τί μέτρα άμεσης απόδοσης προτίθενται να λάβουν, ώστε να υπογραφεί και κυρωθεί η Διεθνής Σύμβαση για τη ρύθμιση της φάλαινοθηρίας (1946) και να κυρωθούν τα πρωτόκολλα της σύμβασης της Βαρκελώνης ;
2. Ποιό είναι το χρονοδιάγραμμα και οι προτάσεις που προετοιμάζει η κυβέρνηση και το υπουργείο για την διασφάλιση της περιφερειακής συνεργασίας με τα κράτη μέλη που μοιράζονται την ίδια θαλάσσια (υπο)περιφέρεια για την αντιμετώπιση των κυριότερων πιέσεων;
3. Ποιό είναι το χρονοδιάγραμμα για την υποβολή στοιχείων σχετικά με την κατάσταση του περιβάλλοντος, της ΚΠΚ και τους περιβαλλοντικούς στόχους;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)